

COP29-un aqrar hədəfləri

M. Quliyev

“COP29-un Azərbaycanda aqrar və ekoloji siyasətlərin qabaqcıl beynəlxalq təcrübələrə, texnoloji mübadilə və innovasiyalara uyğunlaşdırılmasında mühüm rolu olacaq. Bu istiqamətdə innovativ yanaşmaların və alətlərin istifadəsi ətraf mühitin qorunması ilə yanaşı, kənd təsərrüfatının davamlılığına, ekoloji təmiz ərzaqla təminatına, habelə kənd yerlərində rifahın artmasına töhfə verəcək”. Bu və digər məsələlər barədə dünən Yevlaxda “Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili” çərçivəsində “İqlim dəyişikliyinə adaptasiya edən torpaq və resurs qoruyucu yeni texnologiyaların nümayişi” mövzusunda keçirilən respublika müşavirəsində ətraflı bəhs olunub.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, “Azər-şəkər” MMC-nin birgə təşkilatçılığı və “Gilan Pivot” MMC-nin tərəfdaşlığı ilə keçirilən müşavirədə nazirliyin rəhbər-liyi, müvafiq dövlət qurumlarının, iri fermer təsərrüfatlarının və aqroparkların, təchizatçı şirkətlərin nümayəndələri və fermerlər iştirak ediblər. Tədbirin keçirilməsində əsas məqsəd son dövrlərdə dünyada baş verən qlobal istiləşmənin kənd təsərrüfatına mənfi təsirlərinin azaldılması baxımından iqlim dəyişikli-yinə adaptasiya edən nəmlik qoruyucu texnologiyaların və innovativ yeniliklə-rin ölkə ərazisində geniş tətbiq edilmə-si, ətraf mühitin qorunması, quraqlıq-dan əziyyət çəkən bölgələrdə fəaliyyət göstərən fermerlərin bilik və bacarıq-larının artırılması, həmçinin iri fermer təsərrüfatları və aqroparklar tərəfindən bu sahədə əldə edilmiş təcrübələrin bölüşdürülməsindən ibarət olub.

Kənd təsərrüfatı nazirinin müavi-ni Sarvan Cəfərov çıxış edərək bildi-rib ki, son illər Azərbaycanda dövlətin qeyri-neft sektoruna göstərdiyi yüksək qayğı nəticəsində iqtisadiyyatın aparıcı sahələrindən olan aqrar sektorda key-fiyyətə yeni inkişaf mərhələsinə keçid üçün əsaslı zəmin yaranıb, ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin etibarlı təmin edilməsi prosesində mühüm addımlar atılıb. Qeyd olunub ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatı məhsullarının isteh-salının səmərəliliyinin artırılması və sahənin inkişafı istiqamətində atılan addımlar aqrar sektorun inkişafına sə-bəb olub. Onun sözlərinə görə, dünya-da torpaqların şoranlaşmasının, su və torpaq resurslarının azalmasının kənd təsərrüfatına ciddi təsir göstərməsi sə-bəbindən yaranmış çətinliklərin aradan qaldırılmasında müasir texnologiyala-rın tətbiqi xüsusi önəm kəsb edir.

Ölkədə kənd təsərrüfatı sahəsində innovasiyaların tətbiqi ilə bağlı çoxsay-lı təcrübələrin yarandığını vurğulayan nazir müavini bildirib ki, ötən müddətdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyin-də olan elmi-tədqiqat institutları tərəfin-dən təcrübə xarakterli, özəl şirkətlər isə kommersiya məqsədli “ağıllı istixana” və “ağıllı bağ”lar qurulub, torpaq və su sensorları, “ağıllı” suvarma sistemlə-ri, aqrodronlar, agrorobotlar, “dəqiq” əkin texnologiyaları tətbiq edilib. Onun dediyinə görə, kənd təsərrüfatında in-novativ texnologiyaların tətbiqi aqrar sektor haqqında təsəvvürlərin dəyişmə-sinə səbəb olur və onu daha çox gəlir-li, səmərəli bir sahəyə çevirir. “Bu gün müasir təsərrüfatlar rəqəmsal texnologi-yalarla böyük mənfəətlər əldə edirlər. Bu texnologiyalar kənd təsərrüfatı məhsul istehsalçılarında dəqiq əkinçiliyin həyata keçirilməsinə, sudan və gübrədən daha səmərəli istifadə etməyə, rəqabətqabi-liyyətli məhsulun istehsalına, eləcə də ətraf ekosistemə mənfi təsirin aradan qaldırılmasına imkan verir”, – deyərək əlavə edib.

Diqqətə çatdırılıb ki, son illər Prezident İlham Əliyevin kənd təsərrü-fatı məhsulları istehsalının səmərəliliyi-nin artırılması, məhsul istehsalçılarında dövlət dəstəyinin göstərilməsi ilə bağlı imzaladığı sərəncam və verdiyi tapşırıq-lar bu sektorda istehsal göstəricilərinin davamlı olaraq yüksəldilməsini stimu-laşdırmaqla innovativ texnologiyaların tətbiqi imkanlarını genişləndirib.

“Azərşəkər” MMC-nin İdarə Heyəti-nin sədri Anar Mehdiyev “Mzuri” texno-logiyasının üstünlükləri barədə məlu-mat verib. “Mzuri”nin üstün cəhətinin 4 prosesi (dərindən yumşaltma, dərindən boyu gübrə emalı, müxtəlif çeşidli toxumla-rın dəqiq səpini və bərkidici çarxlarla toxumların basdırılması) eyni vaxtda yerinə yetirməsindən ibarət olduğunu vurğulayan A. Mehdiyev deyib ki, bu texnikanın istifadəsindən məqsəd suya və yanacağa qənaət, torpağın münbit qatının qorunub saxlanılması və hava-ya buraxılan zəhərli qazların təsirinə aradan qaldırılmasıdır.

“Gilan Pivot” MMC-nin baş direkto-ru Ruslan Ələskərov isə çıxışında kənd təsərrüfatı sahəsində “Dragon-Line” texnologiyasının tətbiq edilməsinin əhə-miyyətindən söhbət açıb. Qeyd olunub ki, “Dragon-Line” pivot və damcılı su-varma sisteminin sintezi olan yeni nəsil hibrid suvarma sistemidir. Bu suvarma sistemindən istifadə suya və elektrik enerjisinə 20-50 faizə qədər qənaət edir, torpağın

kipləşməsinə, qaysaqlan-masını və suyun səthi axınlarını azaldır, ani temperatur dəyişikliklərində bitki şo-kunun qarşısını alır.

Müşavirədə kənd təsərrüfatı sahə-sində tətbiq olunan innovativ texno-logiyalar, texnikalar, müasir suvarma sistemləri, orqanik gübrələr və biopre-paratlar nümayiş etdirilib, tədbir iştirak-çılarını maraqlandıran suallar cavab-landırılıb.